

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az anyanyelvi nevelés módszertana						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demény Piroska						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demény Piroska						
2.4 Tanulmányi év	II.	2.5 Félév	3.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	98	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					14
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					4
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					2
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	14				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	- A hallgatók nyelvi-kommunikációs kompetenciáinak megfelelő szintű fejlettsége. - A leíró nyelvészeti ismeretek alkalmazása, az eltérő kommunikációs lehetőségek sajátosságainak ismerete – élőbeszéd, olvasás, írás

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• megfelelően felszerelt terem, számítógép, videoprojektor, tábla.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• átrendezhető szakterem, az audiovizuális kommunikáció különböző eszközeinek megléte: videoprojektor, CD-lejátszó, hangszórók.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• K1. Különböző életkori sajátossághoz képzési szinthez és célcsoportokhoz adaptált oktatási vagy nevelési programok tervezése • K2. A sajátos óvodai és kisiskolai oktatási-nevelési folyamat kivitelezése • K3. Az óvodások és kisiskolások tanulási tevékenységének, eredményeinek, fejlődési folyamatának értékelése
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzései	- Oktatási-nevelési és/vagy extracurriculáris tevékenységek változatos kivitelezésének kidolgozása - Főbb tanulásmódotok, a tanított tantárgyak sajátos tartalmainak és tantervének valamint a tantárgymódszertan sajátos szemléletmódjának azonosítása és elsajátítása - Didaktikai alapelvek azonosítása és alkalmazása a foglalkoztatott célcsoport számára tervezett sajátos oktatási-nevelési tevékenységben - A szakmai, pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása, értelmezése, feldolgozása és alkalmazása az oktatási-nevelési tevékenységek és didaktikai eszközök tervezésének teljes folyamatában - Olyan oktatási-nevelési tevékenységek megvalósítása, melyek érvényesítsék és tükrözzék az óvodai és kisiskolai szakmódszertan sajátosságait - Az óvodai és kisiskolai oktató-nevelő tevékenység módszertani szakaszaira jellemző ismeretek gyakorlatba ültetése - Az óvodai és kisiskolai oktatásra jellemző értékelési, rögzítési, elemzési és kommunikálási módszerek és eszközök széles tárházának alkalmazása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A félév végén a hallgató legyen képes: - az anyanyelvi nevelés alapelveinek érvényesítésére az óra-, foglalkozás-tervezésben és kivitelezésben - a módszertani ismeretek gyakorlati alkalmazására - didaktikai tevékenységek tervezésére a tanterv alapján (kalendárisztikus terv, tematikus tervek, integrált tevékenységi tervek, óratervek készítésére), a részletes követelmények műveletesítésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés az anyanyelvi szakmódszertanba (alapelvek, célkitűzések)	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
2. Az óvodai anyanyelvi nevelés alapelvei.	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
3. Tevékenységtípusok az óvodában I.	magyarázat, kikérdezés, beszélgetés	
4. Tevékenységtípusok az óvodában II.	kikérdezés, beszélgetés, problematizálás	
5. A szóbeli kommunikációs képességek fejlesztése iskoláskorban.	ismétlés, magyarázat, beszélgetés	
6. Az olvasás- és írástanítás mint az iskolai anyanyelvi nevelés alapozó feladatai	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
7. Az olvasás- és írástanítás mint az iskolai anyanyelvi nevelés alapozó feladatai (az olvasás- és írástanítás előkészítése)	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
8. Az olvasás- és írástanítás mint az iskolai anyanyelvi nevelés alapozó feladatai (az olvasástanítás mint	problematizálás, magyarázat, begyakorlás	

készségfejlesztés)		
9. Az olvasás- és írástanítás mint az iskolai anyanyelvi nevelés alapozó feladatai (az írástanítás mint készségfejlesztés)	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
10. Az olvasástechnika alakítása I-IV. osztályban (a szövegértő olvasás fejlesztése)	ismétlés, magyarázat, beszélgetés	
11. Szövegalkotás szóban és írásban I.	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	
12. Szövegalkotás szóban és írásban II.	ismétlés, alkalmazás, problematizálás	
13. Nyelvtan és helyesírás	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
14. Nyelvtan és helyesírás	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	

Könyvészet

- Adamikné Jászó Anna 2001: *Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig*. Trezor Kiadó, Budapest.
- Adamikné Jászó Anna (szerk). 1990: *A magyar olvasástanítás története*, Tankönyvkiadó, Budapest
- Barabási- Demény – Stark2012: *Gyakorlatközelben. A projekt módszer óvodai alkalmazása*, Ábel Kiadó, Kolozsvár.
- Dankó Ervinné 2004: *Anyanyelvi nevelés az óvodában*. Okker Kiadó 2004, Budapest.
- Demény Piroska 2009: *Anyanyelvi nevelés óvodában és elemi osztályokban*, Glória Kiadó, Kolozsvár
- Fóris Ferenczi Rita 2006: *Anyanyelv-pedagógia*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
- Rauscher Erzsébet- Kecskés Edit 2003: *Anyanyelvünk az óvodában*. Prolog Kiadó, Nagyvárad.
- Kernya Róza (szerk.) 2006: *Az anyanyelvi nevelés módszerei*. Trezor Kiadó, Budapest.
- Gósy Mária 1999: *Pszicholingvisztika*. Corvina Kiadó, Budapest.
- Kuhn Gabriella: *A beszédészlelés fejlesztése óvodásoknál és kisiskolásoknál*. ELTE PPK Tanárképzési és -továbbképzési Központ, Budapest 2003.
- Stark Gabriella 2010: *Óvodapedagógia és játékmódszertan*, Státus Kiadó, Csíkszereda.
- Zsolnai József: *Beszédművelés kisiskolás korban*. Tankönyvkiadó, Budapest 1987

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tantárgyi tervezés különböző szintjei: éves, féléves és tanulási egységek szerinti tervezés, foglalkozás és óratervezetek– a szemináriumi témák megbeszélése	beszélgetés, vita, kooperatív csoportmunka, egyéni munkaformák	
2. Az anyanyelvi nevelés mint sajátos tantárgy – célkitűzései, alapelvei	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
3. Az olvasástanulás előkészítése, az írástanulás megalapozása	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
4. Az olvasás- és írástanítás módszereinek rövid történeti áttekintése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	

5. A helyes ejtés tanítása és rendszere	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
6. A szövegértő olvasás és a beszéd fejlettsége közti kapcsolat	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
7. A szövegértő olvasás fejlesztése, gyakorlása	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
8. A szépirodalmi művek iskolai feldolgozásának kérdései 1.	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
9. A szépirodalmi művek iskolai feldolgozásának kérdései 2.	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
10. A fogalmazás előkészítése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
11. Az írásbeli szövegalkotó tevékenység fejlesztése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
12. Az új nyelvtani ismeret tanításának alapelvei, algoritmus	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
13. A helyesírás-tanítás módszertani kérdései	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	
14. A szemináriumok és a tanítási gyakorlat értékelése - gyakorlatvezető -	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás- begyakorlás, értékelés	

Könyvészet

- Buda Béla 1988: *A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei*. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Nagy L. János - Péntek János 2006: *A kreatív nyelvhasználat és az iskola*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Fonay Tiborné-Kissné Takács Erika-Sütőné Karsa Tímea 2006: *Anyanyelvi képességek. Az óvodáskorú gyermekek megismerésének és fejlesztésének rendszere és eszköztára*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.
- Dr. Gósy Mária 1994: *Beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése óvodásoknak*. Nikol Kiadó, Budapest.
- Dr. Gósy Mária 1995: *Beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése (szóban és írásban) iskolásoknak*. Nikol Kiadó, Budapest.

- Kuhn Gabriella: *A beszédészlelés fejlesztése óvodásoknál és kisiskolásoknál*. ELTE PPK Tanárképzési és -továbbképzési Központ, Budapest 2003.

- Tamás Eszter (szerk.): *Megértő/Ő*. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest 2009.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az anyanyelvi nevelés módszertana mint alapozó jellegű, komplex tantárgy, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek a fejlesztésére irányul (pl. helyesírás, szövegértés, szövegértelmezés, iskolai és óvodai anyanyelvi tevékenységek megtervezése stb.), amelyek a szakmai és munkaerőpiaci követelményeknek, elvárásoknak teljes mértékben megfelelnek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti ismeretek és gyakorlati alkalmazás	írásbeli vizsga	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egyéni és csoportos tevékenységeken való aktív részvétel	Az elvállalt szemináriumi tevékenység megtartása (kizáró jellegű)	- 20 %
	Az írásbeli feladatok értékelése (portfólió)	A leadott portfólió minősége (0-10 pont)	10 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az elvállalt szemináriumi tevékenység megtartása (kizáró jellegű) A hallgatónak az írásbeli vizsgán mind az óvodai, mind pedig az iskolai módszertan területén bizonyítania kell a felkészültségét. A minimálisan elfogadható eredmény mindkét területen 5-ös jegy lehet.			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2012.09.29.

Demény Piroska

Demény Piroska

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2012.10.01.

Demény Piroska